

Een goede rijopleiding is de basis voor
een veilig verkeer in het land!

Safety Drivers

Praktijkhandboek voor de **Rij-instructeur** en **Opleiders**

- ✅ **Stap-voor-stap lesmethode** voor veilig invoegen, inhalen en uitvoegen
- ✅ Herken een spookrijder op tijd en **voorkom een ongeluk door tijdig te handelen**
- ✅ **Zo voorkom je dat je uit de bocht vliegt**
- ✅ **Gevaarlijke situaties** tijdens een file en **video's** van veel voorkomende ongelukken

Autosnelweg

Invoegen, Inhalen en Uitvoegen

Safety Drivers

Praktijkhandboek voor de **Rij-instructeur** en **Opleiders**

Autosnelweg

Invoegen, Inhalen en Uitvoegen

Colofon

Uitgever 🚙
ISBN: 9789083535500
Uitgave: eerste druk

Safety Drivers
De Vliegerstraat 13, 2525 BE Den Haag

+31 6 41282873
idee@safetydrivers.nl
www.safetydrivers.nl
www.rijleshulp.nl

Auteur: Gijandew Jhingoer
Illustrator: Enshape Design Studio

Auteursrechten & Gebruik ⚠️
Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd, gereproduceerd of openbaar gemaakt in welke vorm dan ook (druk, fotokopie, digitaal, audio, enz.) zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

📌 Rijstrook Wisselen 4
📌 Invoegen 10
📌 Inhalen 30
📌 Uitvoegen 48
📌 Speciale Scenario's 60
- Achter Opschuiven Rechts
- Scherpe Bocht
- Weefvak
- Taper-aansluiting
- Taper-samenvoeging
- Spookrijder

📌 Gevaarlijke Situaties 74
- Gevaren bij Invoegen
- Gevaren bij een File
- Veel Voorkomende Oorzaken van Ongelukken

📌 Samenvatting 80

Inleiding

Beste rij-instructeur en opleider,

Dank u wel voor de aanschaf van dit **Praktijkhandboek voor de Rij-instructeur en Opleiders** en uw waardevolle bijdrage aan verkeersveiligheid. Als rij-instructeur of opleider speelt u een cruciale rol in het opleiden van veilige en verantwoordelijke bestuurders. Dit handboek is speciaal ontwikkeld om u te ondersteunen bij het effectief begeleiden van leerlingen naar een veilige rijstijl.

Wat kunt u verwachten? 🚀

Dit handboek biedt een gestructureerde, praktijkgerichte en visuele uitleg van essentiële rijtechnieken, waaronder:

- **Veilig van rijstrook wisselen, invoegen, inhalen en uitvoegen** op de autosnelweg
- **Voorkomen dat je uit de bocht vliegt** en **vermijden** van te lang **rijden in dode hoeken**
- **Videomateriaal** van **veelvoorkomende verkeersongevallen via QR-code te zien**

Dankzij duidelijke illustraties, genummerde stappen en pijlen leren uw leerlingen exact waar, wanneer en hoe zij moeten kijken en handelen in het verkeer.

Werkboek voor leerlingen 📝

Voor uw leerlingen is er een aanvullend **werkboek met overzichtelijke illustraties en oefenvragen**. Hierdoor kunnen zij de rijlessen optimaal voorbereiden en het geleerde beter begrijpen.

Betrouwbare en praktijkgerichte inhoud 📑

Dit handboek is zorgvuldig samengesteld op basis van praktijkervaringen van Safety Drivers, de Rijprocedure B, en richtlijnen van instanties zoals het CBR, VVN, Rijkswaterstaat, IMN, Politie en het RDW. Het gebruik van dit handboek valt onder **uw verantwoordelijkheid** als WRM-gecertificeerde rij-instructeur of opleider.

Belangrijk: Dit handboek dient als leidraad en mag uitsluitend worden toegepast onder uw begeleiding en toezicht. Safety Drivers is niet aansprakelijk voor schade of onvolledigheden die voortvloeien uit het gebruik ervan.

Uw feedback is waardevol! 💡

Heeft u suggesties, praktijkvoorbeelden of specifieke verkeerssituaties die u graag in een toekomstige editie wilt zien? Wij waarderen uw input!

Stuur uw ideeën, inclusief foto's, locatie en/of video's, naar: **idee@safetydrivers.nl**. Uw inzichten helpen ons het handboek verder te optimaliseren en de rijopleiding in Nederland en België nog beter te maken.

Een goede rijopleiding is de basis voor een veilig verkeer in het land!

Met vriendelijke groet,

Gijandew Jhingoer & het team van Safety Drivers

HOOFDSTUK 1

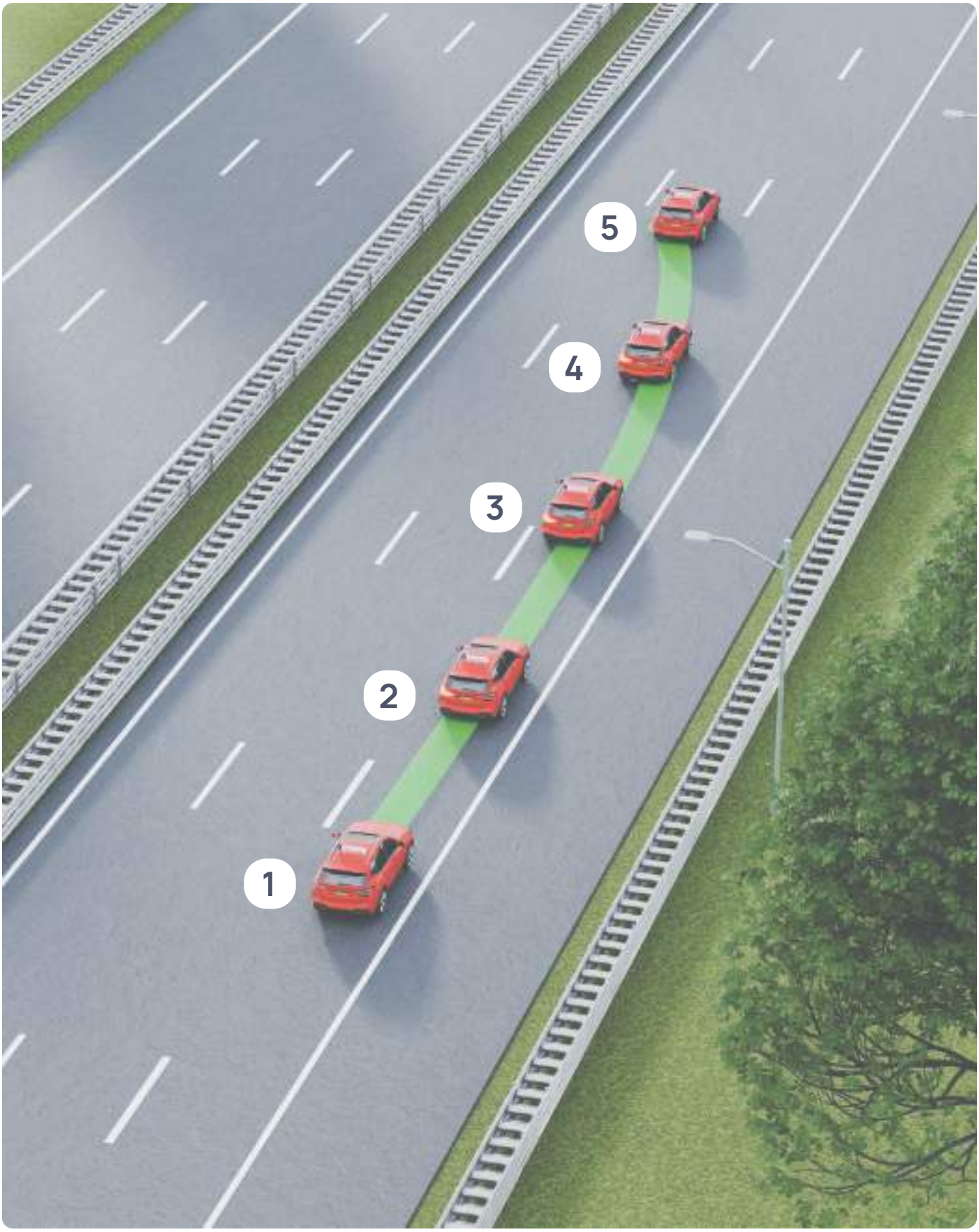
Rijstrook Wisselen

Lesonderdeel: Veilige rijstrookwissel en kijktechnieken

In deze les leert de leerling **hoe je veilig van rijstrook kan wisselen met de juiste kijk- en handelingsvolgorde**. De rij-instructeur behandelt de drie essentiële stappen: waarnemen, beoordelen en handelen. Hierbij wordt aandacht besteed aan het gebruik van de binnenspiegel, buitenspiegel en de dodehoekcontrole. Daarnaast leert de leerling het inschatten van snelheidsverschillen en de juiste timing om een rijstrookwissel uit te voeren zonder andere weggebruikers te hinderen. Dit lesonderdeel is cruciaal voor veilig en vloeiend rijgedrag op drukke wegen en snelwegen.

Rijstrook Wisselen Links

Stapsgewijze uitleg van rechts naar links wisselen

Stap 1

Voorbereiding en observatie

Voordat je van rijstrook wisselt, begin je met een reeks controles:

- **Kijk naar voren** om te checken of er geen file is en of je een veilige afstand houdt tot je voorligger.
- **Kijk in de binnenspiegel** om een overzicht te krijgen van alle rijstroken. Controleer of er geen snel naderende voertuigen zijn en of de bestuurder achter je voldoende afstand houdt.
- **Kijk linksvoor** en controleer de **dode hoek** om zeker te weten dat er niemand achter de deurstijl van de auto rijdt en dat er geen spookrijder aankomt rijden.
- **Kijk in de linkerbuitenspiegel** om te zien of er verkeer nadert en of de afstand veilig genoeg is om in te voegen of van rijstrook te wisselen.
- **Kijk over je linkerschouder** voor een laatste controle van je dode hoek.
- Als het veilig is, geef je **richting** aan naar **links**, maar blijf nog even op je eigen rijstrook.

Stuur nog niet! ⚠️

Stap 2

Extra controle en reacties van andere weggebruikers

Na het richting aangeven herhaal je de controle:

- Kijk opnieuw **naar voren**, in de **binnenspiegel**, **linksvoor** in de **dode hoek**, in de **linkerbuitenspiegel** en over je **linkerschouder**.
- Controleer of andere bestuurders reageren op je richtingaanwijzer en of ze ruimte maken. Let erop dat niemand onverwacht versnelt.

Stap 3

Langzaam verplaatsen naar de middenlijn

- Als het nog steeds veilig is, stuur je lichtjes naar links en beweeg je dichter naar de middenlijn.
- Terwijl je dit doet, kijk je opnieuw in de **linkerbuitenspiegel** en **over je linkerschouder** om te controleren of de situatie veilig blijft en je niemand over het hoofd hebt gezien.

Stap 4

Rijstrook wisselen en controleren

- Tijdens de rijstrookwissel (over de lijn), houd je je blik **voornamelijk op de weg voor je**, maar blijf ook de **linkerbuitenspiegel** in de gaten houden.
- Controleer of andere weggebruikers zich niet onverwachts anders gedragen, zoals versnellen, want dan mag je niet sturen of moet je zelf ook eerst versnellen.

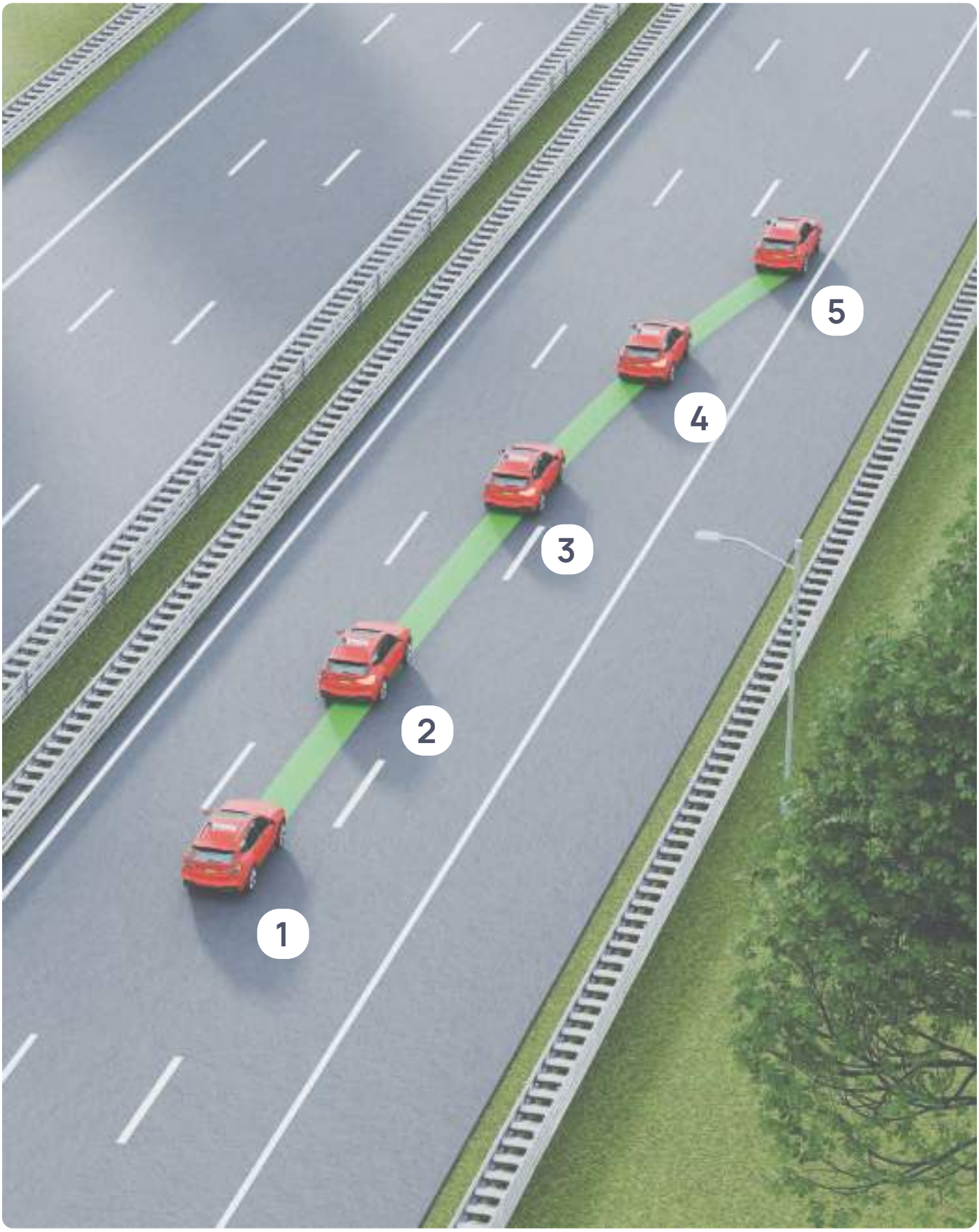
Stap 5

Controle na het wisselen van rijstrook

- Na het wisselen van rijstrook kijk je **naar voren** om te controleren of de afstand tot je voorligger veilig is. Denk aan de 2 of 3 seconden regel.
- Kijk in de **binnenspiegel** om te zien of er geen voertuig met hoge snelheid nadert.
- Kijk in **beide buitenspiegels** om te checken of je netjes in het midden van je nieuwe rijstrook rijdt.

Door deze stappen nauwkeurig te volgen, wissel je veilig en gecontroleerd van rijstrook. ✅

Rijstrook Wisselen Rechts

Stapsgewijze uitleg van links naar rechts wisselen

Stap 1

Voorbereiding en observatie

Voordat je van rijstrook wisselt, begin je met een reeks controles:

- **Kijk naar voren** om te checken of er geen file is en of je een veilige afstand houdt tot je voorligger.
- **Kijk in de binnenspiegel** om een overzicht te krijgen van alle rijstroken. Controleer of er geen snel naderende voertuigen zijn en of de bestuurder achter je voldoende afstand houdt.
- **Kijk rechtsvoor** en controleer de **dode hoek** om zeker te weten dat er niemand achter de deurstijl van de auto rijdt en dat er geen voertuigen naar links van rijstrook wisselen (bij een invoegstrook of meerdere rijstroken van rechts).
- **Kijk in de rechterbuitenspiegel** om te zien of er verkeer nadert en of de afstand veilig genoeg is om in te voegen of van rijstrook te wisselen.
- **Kijk over je rechterschouder** voor een laatste controle van je dode hoek.
- Als het veilig is, geef je **richting** aan naar **rechts**, maar blijf nog even op je eigen rijstrook.

Stuur nog niet! ⚠️

Stap 2

Extra controle en reacties van andere weggebruikers

Na het richting aangeven herhaal je de controle:

- Kijk opnieuw **naar voren**, in de **binnenspiegel**, **rechtsvoor** in de **dode hoek**, in de **rechterbuitenspiegel** en over je **rechterschouder**.
- Controleer of andere bestuurders reageren op je richtingaanwijzer en of ze ruimte maken. Let erop dat niemand onverwacht versnelt.

Stap 3

Langzaam verplaatsen naar de middenlijn

- Als het nog steeds veilig is, stuur je lichtjes naar rechts en beweeg je dichter naar de middenlijn.
- Terwijl je dit doet, kijk je opnieuw in de **rechterbuitenspiegel** en **over je rechterschouder** om te controleren of de situatie veilig blijft en je niemand over het hoofd hebt gezien.

Stap 4

Rijstrook wisselen en controleren

- Tijdens de rijstrookwissel (over de lijn), houd je je blik **voornamelijk op de weg voor je**, maar blijf ook de **rechterbuitenspiegel** in de gaten houden.
- Controleer of andere weggebruikers zich niet onverwachts anders gedragen, zoals versnellen, want dan mag je niet sturen of moet je zelf ook eerst versnellen.

Stap 5

Controle na het wisselen van rijstrook

- Na het wisselen van rijstrook kijk je **naar voren** om te controleren of de afstand tot je voorligger veilig is. Denk aan de 2 of 3 seconden regel.
- Kijk in de **binnenspiegel** om te zien of er geen voertuig met hoge snelheid nadert.

Door deze stappen nauwkeurig te volgen, wissel je veilig en gecontroleerd van rijstrook. ✅

HOOFDSTUK 2

Invoegen

Interactieve Verkeersinzicht Oefeningen

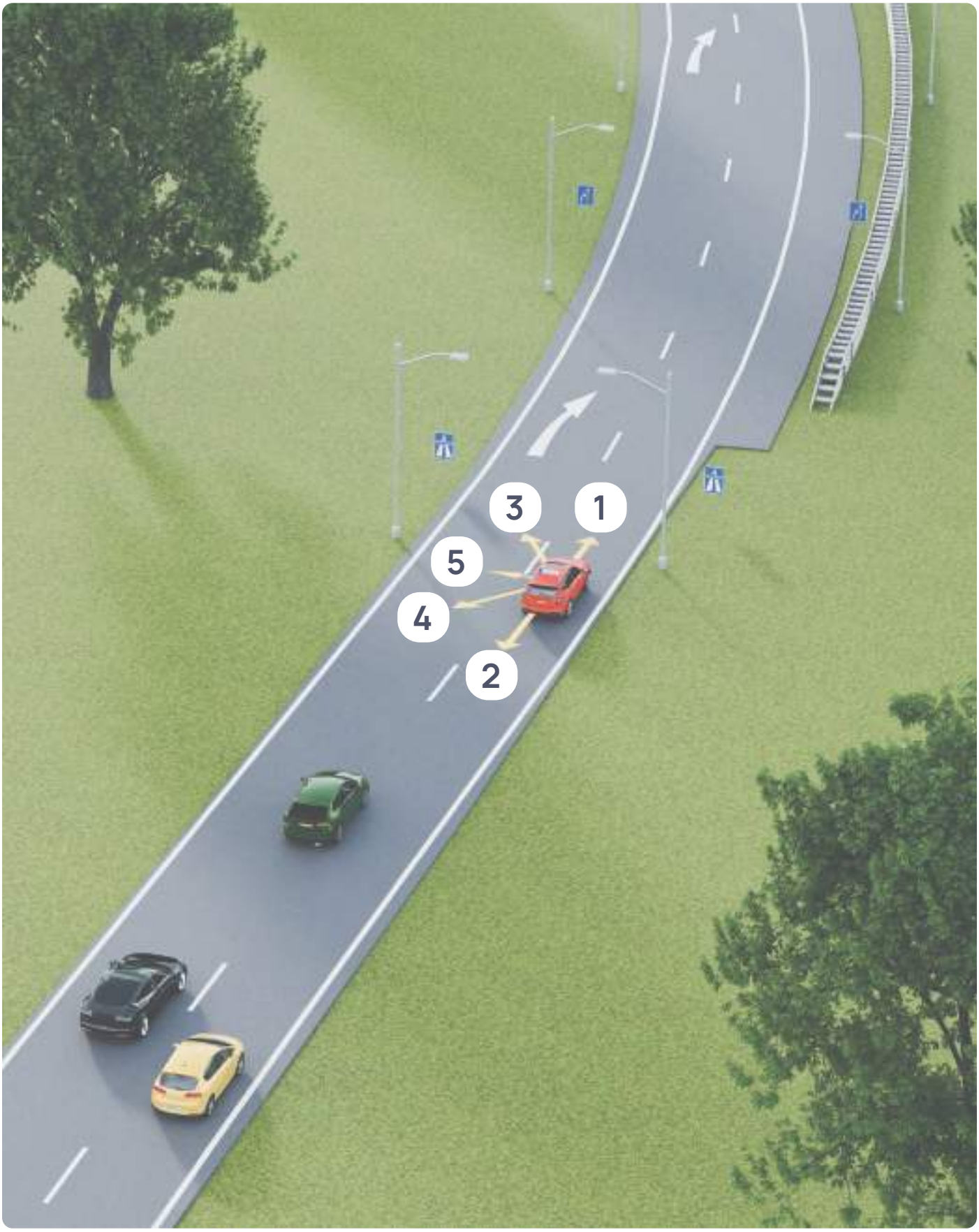
- In dit praktijkhandboek vind je diverse **QR-codes** die je kunt scannen met de camera van je telefoon. Elke QR-code leidt naar een video van een gevaarlijke verkeerssituatie of een echt ongeluk.
- Laat de beelden aan je leerlingen zien en bespreek samen welke fouten er zijn gemaakt en wat de bestuurders hadden kunnen doen om een gevaarlijke situatie of een ongeluk te voorkomen. De rijinstructeur kan de video pauzeren om belangrijke momenten te analyseren en zo het verkeersinzicht van de leerling te vergroten.

Lesonderdeel: Invoegen op de snelweg

- In deze les leert de leerling **hoe je veilig en vloeiend kan invoegen op de snelweg**. De rij-instructeur legt uit hoe de leerling snelheid opbouwt op de invoegstrook, tijdig de juiste kijktechnieken toepast (binnenspiegel, buitenspiegel en dodehoekcontrole) en een veilige inschatting maakt van het overige verkeer. Daarnaast wordt behandeld hoe de leerling zijn positie kan aanpassen om soepel in te voegen zonder het overige verkeer te hinderen. Dit lesonderdeel is essentieel voor een veilige doorstroming en zelfverzekerd rijden op autosnelwegen.

Invoegen 1

Stap 1

Snelheid maken bij het invoegen op de autosnelweg

Zodra je het **bord "autosnelweg"** ziet of passeert, begin je **zo vlot mogelijk te versnellen** richting de maximumsnelheid, mits de situatie dit toelaat.

- **Gebruik voldoende gas en schakel later op** om sneller snelheid te maken.
- Schakel bijvoorbeeld van de **2e naar de 3e versnelling** tussen **3500 en 4000** toeren en doe hetzelfde bij het schakelen naar de **4e versnelling**.
- Blijf goed vooruitkijken om te zien hoe snel het verkeer op de doorgaande rijbaan rijdt en of er eventueel een file is.

🏍️ Tip: Je snelheid is pas goed om **veilig in te voegen** als deze nagenoeg gelijk is aan de snelheid van het verkeer op de autosnelweg. Door goed te anticiperen en tijdig te versnellen, maak je het invoegen soepeler

---

Stap 2

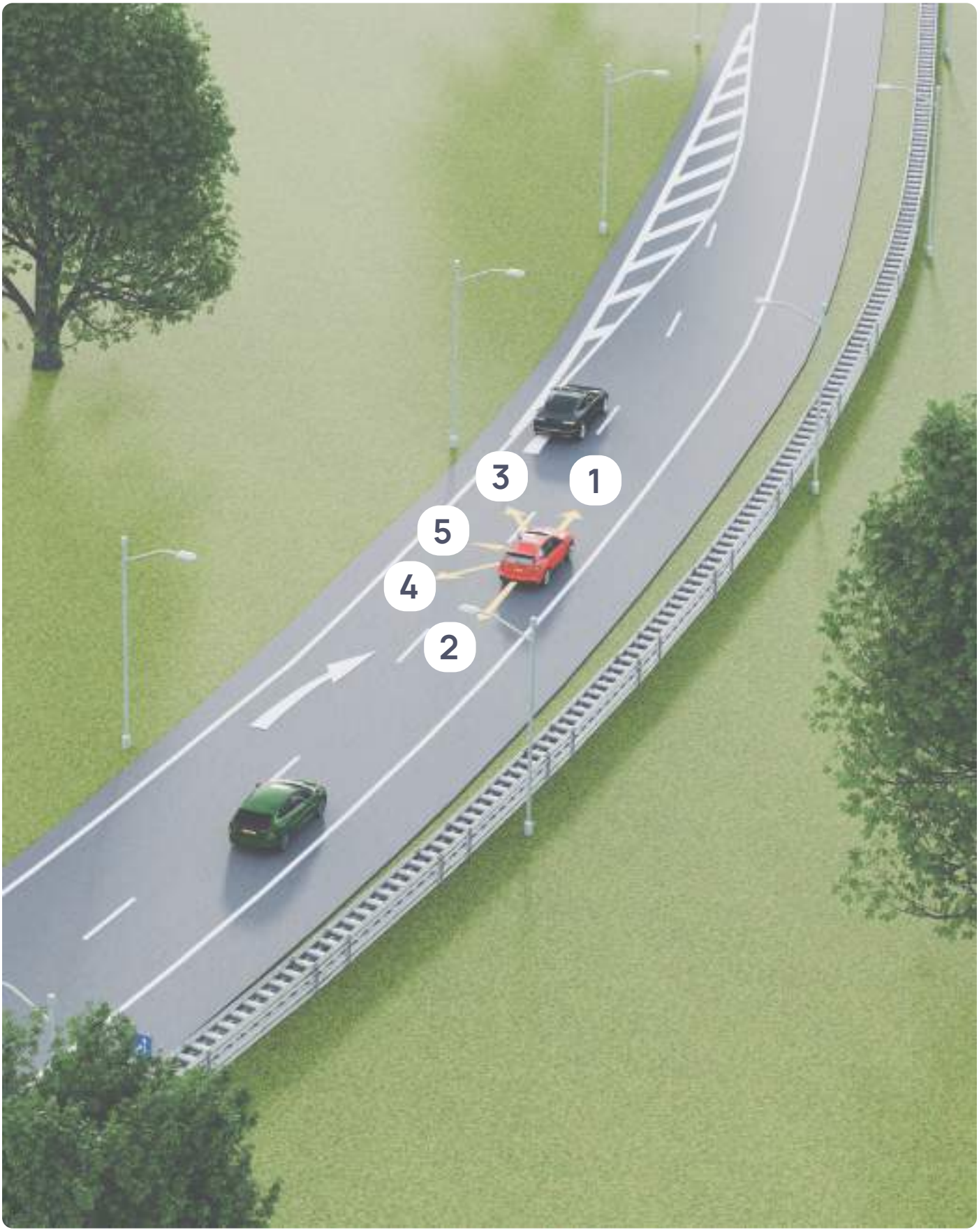
Situatieanalyse bij wisselen van rijstrook

- Op de afbeelding zie je de groene auto en in de linkerbuitenspiegel van die auto is te zien dat de zwarte auto mogelijk wil inhalen.
- De bestuurder van de groene auto wisselt netjes van rijstrook achter de rode auto, maar er nadert nog een snellere auto van achteren. De zwarte auto haalt uiteindelijk zowel de groene als de rode auto in en voegt op het laatste moment vóór de rode auto in.

👉Tip: **Blijf goed opletten op het gedrag van andere weggebruikers en pas je snelheid aan** om onverwachte situaties en ongelukken te voorkomen!

Invoegen 2

Stap 1

Extra kijken en anticiperen bij rijstrookwissel

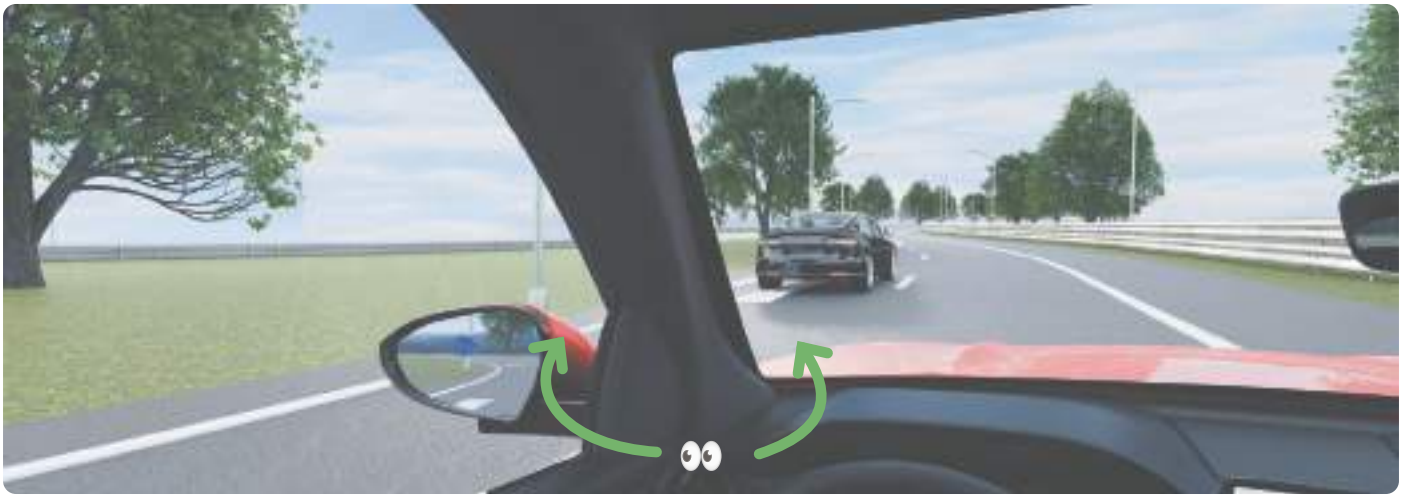
Volg deze kijkvolgorde om veilig te anticiperen

Voordat de linker rijstrook eindigt, controleer je nogmaals of er snelle voertuigen naderen, zoals de zwarte auto op de afbeelding of een snelle motorrijder.

- Kijk naar voren om de verkeerssituatie te beoordelen.
- Check de binnenspiegel om te zien of er snel verkeer van achteren nadert.
- Kijk om de deurstijl in de dode hoek om te controleren of er niemand rijdt of remt.
- Controleer de linkerbuitenspiegel voor naderend verkeer.
- Kijk over je linkerschouder, voordat je langs het verdrijvingsvlak rijdt.

Stap 2

Kijken voor de dode hoek

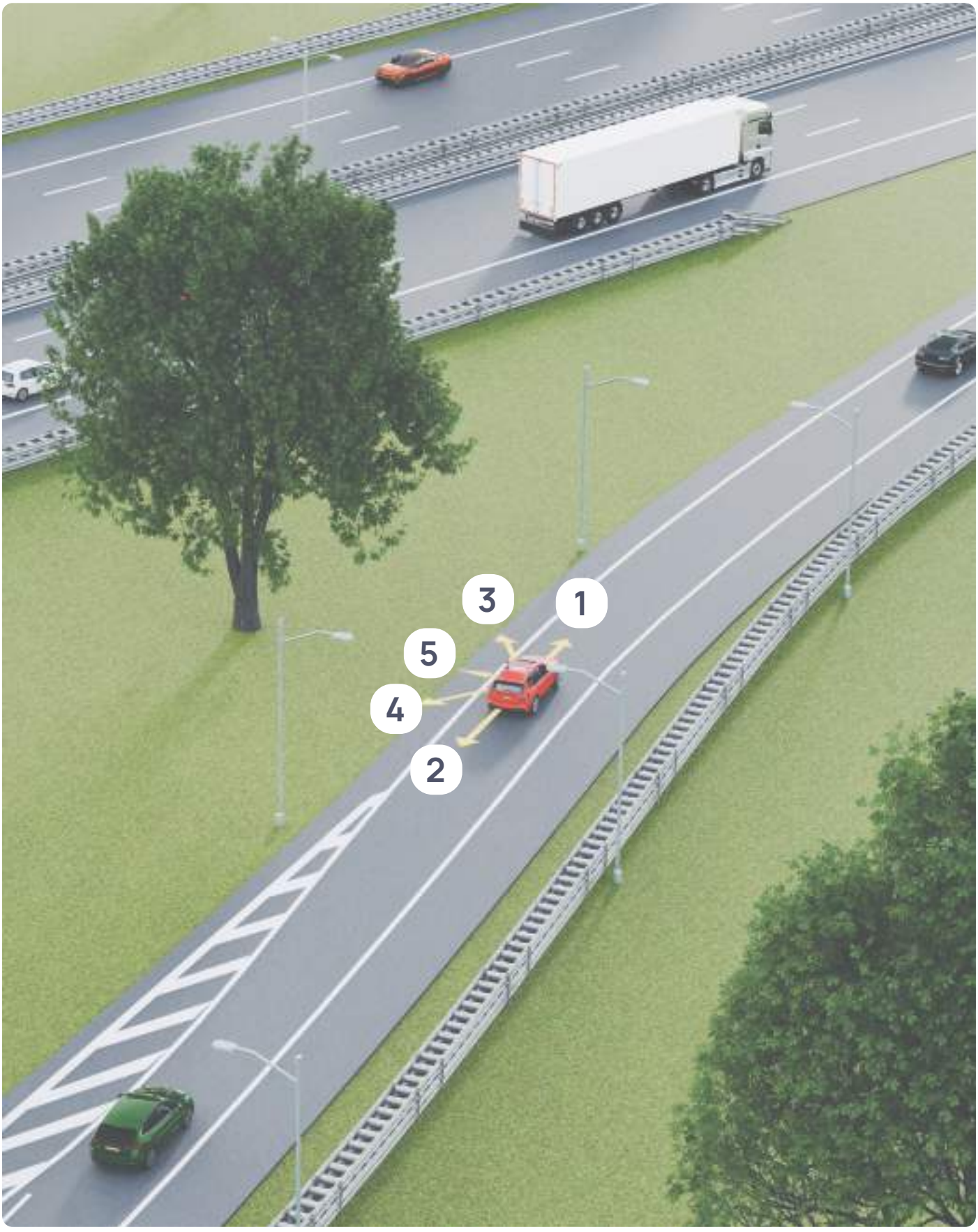

Kijken om de dode hoek van de deurstijlen

- De deurstijlen kunnen een gevaarlijke dode hoek creëren, waardoor voertuigen tijdelijk uit het zicht verdwijnen.
- Voorkom verrassingen door je hoofd licht naar links of rechts te bewegen. Zo kijk je om de deurstijl heen en krijg je een volledig beeld van het verkeer om je heen.

👉Tip: Een kleine beweging kan een groot verschil maken in het tijdig opmerken van andere weggebruikers en het voorkomen van gevaarlijke situaties!

Invoegen 3

Stap 1

Route bepalen en vooruitkijken

Door ver vooruit te kijken, kun je sneller en stabieler rijden zonder te slingeren.

Bepaal je rijroute door te letten op

- De lantaarnpalen en/of bomenrijen te volgen, die meestal de weg volgen en de rijrichting kunnen aangeven.
- De wegstrepen, die je denkbeeldig kunt doortrekken om de rijrichting te voorspellen.
- De horizon, in plaats van alleen naar het eerste voertuig voor je te kijken.

Stap 2

Verkeer inschatten en snelheid aanpassen

Voordat je invoegt, is het belangrijk om de verkeersdrukte en snelheid van de bestuurders op de hoofdrijbaan goed in te schatten. Scan op afstand de snelweg om te bepalen hoe druk het is en of er files zijn. Pas je snelheid aan en probeer deze gelijk te trekken met het voertuig voor je, zodat je straks soepel kunt invoegen.

👉Tip: Op de doorgaande rijbaan zie je nu een witte vrachtwagen, drie auto's en een blauwe bus. Door goed te observeren en je snelheid tijdig aan te passen, kun je veilig en vloeiend invoegen!

Volg deze kijkvolgorde 👀

- Kijk naar **voren** om de verkeerssituatie te beoordelen.
- Check de **binnenspiegel** voor een overzicht van het achteropkomend verkeer.
- Kijk om de deurstijl in de **dode hoek** om te controleren of er niemand rijdt of remt.
- Controleer de **linkerbuitenspiegel** voor naderend verkeer op de autosnelweg.
- Kijk over je **linkerschouder** voor een extra check, wie er op de autosnelweg rijdt.

Invoegen 4

